

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

13.01.2022.

Nr. 14

(prot. Nr.2, 10.p)

Par strīda starp akciju sabiedrību “Latvenergo” un akciju sabiedrību “Gasos” izskatīšanu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2021.gada 24.septembrī saņēma akciju sabiedrības “Latvenergo”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003032949, juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230 (turpmāk – Iesniedzējs), 2021.gada 24.septembra iesniegumu Nr.01VD00-19/1930 (turpmāk – Iesniegums) ar lūgumu ierosināt strīda izskatīšanu par dabasgāzes sadales sistēmas operatora akciju sabiedrības “Gasos”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203108921, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – Atbildētājs), rīcības atbilstību normatīvo aktu prasībām, nekavējoties nepārtraucot dabasgāzes piegādi pēc dabasgāzes tirgotāja paziņojuma par dabasgāzes tirdzniecības līguma izbeigšanu.

Ar Regulatora 2021.gada 21.oktobra lēmumu Nr.119 “Par strīda starp akciju sabiedrību “Latvenergo” un akciju sabiedrību “Gasos” izskatīšanas ierosināšanu” (turpmāk – Lēmums) ierosināts strīds starp Iesniedzēju un Atbildētāju, strīda izskatīšanā kā trešo personu bez patstāvīgiem prasījumiem pieaicinot sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Elektro biznes”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003614811, juridiskā adrese: Elizabetes iela 63–2, Rīga, LV-1050 (turpmāk – SIA “Elektro biznes”).

Regulators konstatē:

1. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 1.panta 9.punktu¹, 5.panta pirmo daļu² un likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 4.panta pirmo daļu³ Iesniedzējs un Atbildētājs ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji – energoapgādes komersanti, kuri nodrošina sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu dabasgāzes apgādē.

¹ Energoapgādes komersants – licencēts vai reģistrēts komersants, kas nodarbojas ar energoapgādi.

² Energoapgādes komersanti ir regulējamie komersanti, kuri nodrošina enerģijas lietotāju drošu, pastāvīgu un stabilu apgādi ar elektroenerģiju, siltumenerģiju un dabasgāzi ekonomiski pamatoti pieprasītajā daudzumā un kvalitātē. Energoapgādes komersantu darbību regulē šis likums, likums “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un Elektroenerģijas tirgus likums.

³ Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs ir tāds komersants, kurš regulējamās nozarēs sniedz sabiedriskos pakalpojumus noteiktā teritorijā un kura darbība sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā tiek regulēta saskaņā ar šo likumu.

Attiecīgi Iesniedzējs dabasgāzes apgādē sniedz dabasgāzes tirdzniecības pakalpojumu, savukārt Atbildētājs nodrošina dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumu. SIA "Elektro bizness" atbilstoši Likuma 4.panta otrajai daļai⁴ ir sabiedrisko pakalpojumu lietotājs, kurš saņem sabiedrisko pakalpojumu dabasgāzes apgādē.

2. Iesniegumā formulētais strīda priekšmets ir Atbildētāja – dabasgāzes sadales sistēmas operatora – rīcības atbilstība normatīvo aktu prasībām, nekavējoties nepārtraucot dabasgāzes piegādi pēc dabasgāzes tirgotāja paziņojuma par dabasgāzes tirdzniecības līguma izbeigšanu gazificētajos objektos Slimnīcas ielā 3B-K, Saldū, Saldus novadā, LV-3801 (objekts Nr.A005138009), Pulkveža Brieža ielā 109E, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150 (objekts Nr.A005561539), Pulkveža Brieža ielā 109F, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150 (objekts Nr.A005561547) un Jelgavas ielā 4, Olainē, Olaines novadā, LV-2114 (objekts Nr.A005602539) (turpmāk – Objekti).
3. Iesniegumā Iesniedzējs izteicis prasījumu ierosināt strīda izskatīšanu un atzīt, ka Atbildētājs ir pārkāpis normatīvo aktu prasības, nekavējoties nepārtraucot dabasgāzes piegādi Objektos pēc Iesniedzēja paziņojuma par dabasgāzes tirdzniecības līguma izbeigšanu.
4. No Iesnieguma, Iesniedzēja 2021.gada 20.oktobra iesniegumā Nr.01VD00-19/2311 un 2021.gada 23.novembra iesniegumā Nr.01VD00-19/2652 sniegtajiem papildu paskaidrojumiem konstatējami šādi lietas apstākļi:
 - 4.1. starp Atbildētāju kā dabasgāzes sadales sistēmas operatoru un Iesniedzēju kā dabasgāzes tirgotāju 2019.gada 14.maijā noslēgts sadales sistēmas pakalpojumu līgums Nr.151 (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru Atbildētājs nodrošina Iesniedzējam dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumu;
 - 4.2. atbilstoši Līguma 9.2.apakšpunktam⁵ 2021.gada 5.jūlijā Iesniedzēja pārstāve gāzes tirgotāja atbalsta (turpmāk – GTA) sistēmā nosūtīja ziņojumu Atbildētājam par dabasgāzes tirdzniecības uzsākšanu lietotāja SIA "Elektro bizness" pieteiktam objektam, kas atrodas Slimnīcas ielā 3B-K, Saldū, Saldus novadā, LV-3801 (objekts Nr.A005138009), 2021.gada 14.jūlijā – objektiem, kas atrodas Pulkveža Brieža ielā 109E, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150 (objekts Nr.A005561539), un Pulkveža Brieža ielā 109F, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150 (objekts Nr.A005561547), un 2021.gada 16.jūlijā – objektam, kas atrodas Jelgavas ielā 4, Olainē, Olaines novadā, LV-2114 (objekts Nr.A005602539). GTA sistēmā tika pievienoti arī SIA "Elektro bizness" iesniegtie nomas līgumi un komercuzskaites mēraparātu fiksācijas akti;
 - 4.3. veicot tālāku un detalizētāku Objektu lietotāja lietošanas tiesību izpēti SIA "Elektro bizness" papildus pieteiktajos Objektos, Iesniedzējs konstatēja, ka iesniegtie nomas līgumi neaplicina SIA "Elektro bizness" lietošanas tiesības gazificētajos objektos, jo nomas līgumos norādītais dabasgāzes pieslēguma punkts nav gazificēts objekts ne Enerģētikas likuma 1.panta 20.punkta⁶ izpratnē, ne Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi) 25.punkta⁷ izpratnē, ne pēc savas būtības;
 - 4.4. Iesniedzēja pārstāvis 2021.gada 28.jūlijā uzsāka elektronisku saraksti ar Atbildētāju GTA sistēmā, lai atceltu pieslēgto Objektu reģistrāciju GTA sistēmā ar 2021.gada

⁴ Sabiedrisko pakalpojumu lietotāji ir fiziskās vai juridiskās personas, kuras no sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem saņem sabiedriskos pakalpojumus.

⁵ Informācijas apmaiņa starp Operatoru (Atbildētājs) un Tirgotāju (Iesniedzējs) notiek, izmantojot GTA sistēmu vai arī elektroniski, nosūtot informāciju uz Līgumā vai GTA sistēmā norādītajām Pušu elektroniskā pasta adresēm, ja GTA sistēma nenodrošina nepieciešamo funkcionalitāti (Līguma 9.2.apakšpunkts).

⁶ Gazificēts objekts – dabasgāzes apgādes sistēmai pieslēgta būve vai tās daļa, kā arī iekārta.

⁷ Dabasgāzes tirdzniecības līgumu klātienē vai izmantojot distances saziņas līdzekļus slēdz ar lietotāju, kuram ir gazificētā objekta īpašuma, lietošanas vai valdījuma tiesības.

- 1.jūliju. Iesniedzēja pārstāvis 2021.gada 29.jūlijā GTA sistēmā sniedza rakstveida paziņojumu Atbildētājam, ka SIA "Elektro bizness" nav iesniegusi īpašuma, lietošanas vai valdījuma tiesību apliecinājošus dokumentus uz Objektiem;
- 4.5. Iesniedzējs 2021.gada 30.jūlijā nosūtīja SIA "Elektro bizness" vēstuli, norādot, ka SIA "Elektro bizness" nav iesniegusi īpašuma, lietošanas vai valdījuma tiesību apliecinājošus dokumentus attiecībā uz Objektiem, līdz ar to šo Objektu pievienošanai SIA "Elektro bizness" jau noslēgtajam dabasgāzes tirdzniecības līgumam nav tiesiska pamata, un uzskatāms, ka starp Iesniedzēju kā dabasgāzes tirgotāju un SIA "Elektro bizness" attiecībā uz Objektiem nav spēkā esošas vienošanās par dabasgāzes tirdzniecību;
- 4.6. Atbildētājs 2021.gada 3.augustā atbildēja Iesniedzēja pārstāvim, ka tas no Iesniedzēja nav saņēmis informāciju par dabasgāzes tirdzniecības līguma ar SIA "Elektro bizness" izbeigšanas iemesliem un pamatotību, un, pārbaudot SIA "Elektro bizness" paziņojumā sniegto informāciju un atsaucoties uz tiesisko regulējumu, anulēja Iesniedzēja pieteikumu par noslēgtā dabasgāzes tirdzniecības līguma ar SIA "Elektro bizness" beigu datumu ar 2021.gada 31.jūliju;
- 4.7. ar 2021.gada 10.augusta vēstuli Iesniedzējs paziņoja SIA "Elektro bizness" un Atbildētājam, ka ar 2021.gada 11.augustu vienpusēji izbeidz dabasgāzes tirdzniecības līgumu Objektos. Iesniedzējs 2021.gada 12.augustā nosūtīja Atbildētājam atkārtotu paziņojumu, lūdzot nekavējoties izbeigt sniegt dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumus Objektos;
- 4.8. Iesniedzējs 2021.gada 13.augustā saņēma elektroniskā pasta vēstuli no Atbildētāja ar paziņojumu, ka dabasgāzes piegādes pārtraukšana plānota 2021.gada 16.augustā. Saskaņā ar GTA sistēmas datiem 2021.gada 16.augustā dabasgāzes piegāde pārtraukta gazificētajos objektos Slimnīcas ielā 3B-K, Saldū, Saldus novadā, LV-3801 (objekts Nr.A005138009), Pulkveža Brieža ielā 109E, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150 (objekts Nr.A005561539), un Pulkveža Brieža ielā 109F, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150 (objekts Nr.A005561547);
- 4.9. Atbildētājs 2021.gada 18.augustā informēja Iesniedzēju, ka, ņemot vērā SIA "Elektro bizness" 2021.gada 17.augusta iesniegumu Regulatoram par strīda izskatīšanas ierosināšanu, līdz atbildes saņemšanai no Regulatora Atbildētājs ir atlicis dabasgāzes piegādes pārtraukšanu gazificētajā objektā Jelgavas ielā 4, Olainē, Olaines novadā, LV-2114 (objekts Nr.A005602539). Ņemot vērā Atbildētāja sniegto atbildi un nepamatoto kavēšanos, nolūkā veikt visas nepieciešamās un iespējamās darbības, lai izbeigtu GTA sistēmā reģistrēto dabasgāzes tirdzniecību, 2021.gada 20.augustā Iesniedzējs GTA sistēmā reģistrēja dabasgāzes tirdzniecības līguma izbeigšanu SIA "Elektro bizness" Objektiem. Atbilstoši GTA sistēmā reģistrētajai informācijai 2021.gada 31.augustā dabasgāzes piegāde pārtraukta arī objektam Jelgavas ielā 4, Olainē, Olaines novadā, LV-2114 (objekts Nr.A005602539);
- 4.10. atbilstoši Noteikumu 25.punktam, 33.2. un 107.3.2.apakšpunktam dabasgāzes tirdzniecības līgumu slēdz ar lietotājiem, kuriem ir gazificētā objekta īpašuma, lietošanas vai valdījuma tiesības. Savukārt zaudētas gazificētā objekta īpašuma, lietošanas vai valdījuma tiesības dod dabasgāzes tirgotājam vienpusējas tiesības izbeigt dabasgāzes tirdzniecības līgumu. Ņemot vērā minēto, Atbildētājam bija pienākums nekavējoties pēc Iesniedzēja 2021.gada 10.augusta paziņojuma saņemšanas izbeigt dabasgāzes piegādi

Objektos, jo bija iestājies Noteikumu 33.2.⁸ un 107.3.2.apakšpunktā⁹ noteiktais priekšnoteikums;

- 4.11. Atbildētājs nav sniedzis jebkādu savas rīcības tiesisko pamatojumu, ja neskaita Atbildētāja norādes uz to, ka SIA "Elektro bizness" iesniegums Regulatorā par strīda izskatīšanu kalpo par šādu pamatu. Atbildētājs nav norādījis nevienu tiesību normu, kuru tas būtu ņēmis vērā vai kura kalpotu par tiesisko pamatu šādai Atbildētāja rīcībai;
- 4.12. Atbildētāja prettiesiskās rīcības rezultātā, proti, nepamatoti aizkavējot starp Iesniedzēju un SIA "Elektro bizness" noslēgtā dabasgāzes tirdzniecības līguma izbeigšanu Objektos, vienlīdz par šo periodu nosakot dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma maksu, Iesniedzējam tika nodarīti lieli zaudējumi;
- 4.13. Iesniedzējs norāda, ka savā Iesniegumā tas ir lūdzis ierosināt strīda izskatīšanu un atzīt, ka Atbildētājs ir pārkāpis normatīvo aktu prasības, nekavējoties pēc Iesniedzēja paziņojuma nepārtraucot dabasgāzes tirdzniecību Objektos atbilstoši Noteikumu 25., 33.2. un 107.3.2.apakšpunktā noteiktajam regulējumam. Iesniegumā ir atsauce uz Noteikumu 64.2.apakšpunktu un 65.punktu, kas noteic, ka dabasgāzes piegādi pēdējās garantētās piegādes pakalpojuma ietvaros nodrošina sadales sistēmas operatora izvēlēts dabasgāzes tirgotājs vai arī pats sadales sistēmas operators, ja tirgotājs ir izbeidzis dabasgāzes tirdzniecību lietotājam. Turklāt Noteikumu 105.7.apakšpunkts noteic, ka sadales sistēmas operators ir tiesīgs nekavējoties pārtraukt dabasgāzes piegādi, par to informējot dabasgāzes tirgotāju vai pēdējās garantētās piegādes pakalpojuma sniedzēju, ja gazificētā objekta īpašnieks vai neviena no personām, kas gazificētajā objektā lieto dabasgāzi, nav noslēgusi dabasgāzes tirdzniecības līgumu, kā arī nesaņem dabasgāzi pēdējās garantētās piegādes pakalpojuma ietvaros. Iesniedzēja rīcībā nav informācijas par iespējām Objektiem nodrošināt dabasgāzes piegādi pēdējās garantētās piegādes ietvaros vai gazificētā objekta īpašniekam vai lietotājam noslēdzot tirdzniecības līgumu ar citu tirgotāju, jo šāda informācija ir Atbildētāja rīcībā. Iesniedzēja ieskatā, konkrētajos apstākļos tiesību un tiesisko interešu aizskārums radies brīdī, kad Atbildētājs nepārtrauca dabasgāzes tirdzniecības pakalpojuma nodrošināšanu Iesniedzējam pēc attiecīga paziņojuma saņemšanas par dabasgāzes tirdzniecības līguma izbeigšanu. Iesniedzējs norāda, ja gazificētā objekta īpašnieks vai lietotājs nepiekrīt dabasgāzes nodrošināšanai pēdējās garantētās piegādes pakalpojuma ietvaros vai nav vienojies ar citu dabasgāzes tirgotāju par dabasgāzes piegādi, sadales sistēmas operatoram ir jāpārtrauc dabasgāzes piegāde;
- 4.14. Iesnieguma ietvaros Iesniedzējs lūdz Regulatoru izvērtēt, vai pieslēguma punkts ir uzskatāms par gazificētu objektu Enerģētikas likuma un Noteikumu izpratnē un vai Iesniedzējam bija tiesības vienpusēji izbeigt dabasgāzes tirdzniecības līgumu Objektos, pamatojoties uz Noteikumu 33.2. un 107.3.2.apakšpunktu. Vienlaikus Iesniedzējs lūdz izvērtēt, vai konkrētajos apstākļos Atbildētājam bija jāizbeidz dabasgāzes tirdzniecības nodrošināšana Objektos nekavējoties pēc Iesniedzēja 2021.gada 10.augusta paziņojuma saņemšanas. Iesniedzēja ieskatā, dabasgāzes tirdzniecības nodrošināšana Objektos ir saprotama kā sadales sistēmas pakalpojuma nodrošināšana, par to attiecīgi pieprasot samaksu. Iesniedzējs norāda, ka, izbeidzot dabasgāzes tirdzniecības nodrošināšanu jeb sadales sistēmas pakalpojuma nodrošināšanu Objektos, Atbildētājam faktiski bija pienākums pārtraukt dabasgāzes piegādi, ja gazificētā objekta īpašnieks vai neviena no

⁸ Dabasgāzes tirgotājs var vienpusēji izbeigt dabasgāzes tirdzniecības līgumu, par to rakstiski nosūtot paziņojumu sadales sistēmas operatoram un lietotājam uz dabasgāzes tirdzniecības līgumā norādīto adresi, ja pastāv šo noteikumu 107.3.apakšpunktā minētie apstākļi.

⁹ Sadales sistēmas operators pārtrauc dabasgāzes piegādi, par to informējot attiecīgo dabasgāzes tirgotāju un noformējot attiecīgu aktu divos eksemplāros, ja dabasgāzes tirgotājs vismaz piecas darba dienas iepriekš ir lietotāju brīdinājis par dabasgāzes piegādes pārtraukšanu un sadales sistēmas operators ir saņēmis rakstveida paziņojumu no dabasgāzes tirgotāja par to, ka lietotājs ir zaudējis gazificētā objekta īpašuma, lietošanas vai valdījuma tiesības.

personām, kas gazificētajā objektā lieto dabasgāzi, nav noslēgusi dabasgāzes tirdzniecības līgumu, kā arī nesaņem dabasgāzi pēdējās garantētās piegādes pakalpojuma ietvaros;

- 4.15. attiecībā uz Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā (turpmāk – Tiesa) ierosināto civillietu Nr.C30690321 Iesniedzējs norāda, ka tā ir ierosināta, pamatojoties uz SIA “Elektro bizness” prasību pret Iesniedzēju un Atbildētāju. Iesniedzēja ieskatā, minētā civillietā un tajā pieņemtie lēmumi, kā arī Tiesas pieņemtais lēmums par pagaidu aizsardzību pirms prasības celšanas nevar kalpot par pamatu, lai izdarītu secinājumu, ka Iesniedzējs ir zaudējis tiesības uz strīda izskatīšanu Regulatorā. Iesniedzējs nav vērsies tiesā, lai Regulatorā ierosināto strīdu starp Iesniedzēju un Atbildētāju risinātu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, līdz ar to Regulatoram nepastāv šķēršļi savas kompetences ietvaros izvērtēt Iesniedzēja Iesniegumā minētos apstākļus un prasījumus. Savukārt apstākļi, ka trešā persona SIA “Elektro bizness” ir cēlusi tiesā prasības pret Iesniedzēju un Atbildētāju, nevar kalpot par pamatu, lai ierobežotu Iesniedzēja tiesības uz strīda ar Atbildētāju izskatīšanu Regulatorā, jo atbilstoši Likuma 32.panta ceturtās daļas tiesiskajam regulējumam tikai un vienīgi Iesniedzēja vai Atbildētāja vērsšanās tiesā jautājumā par Atbildētāja rīcības atbilstību normatīvo aktu prasībām, nekavējoties nepārtraucot dabasgāzes piegādi pēc dabasgāzes tirgotāja paziņojuma par dabasgāzes tirdzniecības līguma izbeigšanu, liegtu Regulatora kompetenci izskatīt ierosināto strīdu. Tā kā SIA “Elektro bizness” Regulatora ierosinātajā strīdā pieaicināta kā trešā persona bez patstāvīgiem prasījumiem, konkrētais strīds pastāv starp Iesniedzēju un Atbildētāju. Jāņem vērā, ka SIA “Elektro bizness” ir tiesības no sava tiesā celtā prasījuma atteikties jebkurā brīdī atbilstoši Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 1.punktam, ko ne Iesniedzējs, ne Atbildētājs nevar un nav tiesīgi ietekmēt. Tā ir SIA “Elektro bizness” prerogatīva. Tāpēc Iesniedzēja un Atbildētāja starpā esošo strīdu un tā izskatīšanu nevar padarīt atkarīgu no citas personas tiesā celtās prasības, pat ja Tiesa, iespējams, vērtēs tos pašus tiesiskos un faktiskos apstākļus;
- 4.16. Iesniedzējs norāda, ka nolūkā saņemt skaidrojumu par dabasgāzes apgādei piemērojamo regulējumu, Iesniedzējs vērsās Ekonomijas ministrijā, kura ir augstākā pārvaldes iestāde enerģētikas nozarē un kura faktiski izstrādājusi Noteikumus. Ekonomikas ministrija savā 2021.gada 11.novembra vēstulē Nr.3.3-8/2021/8019N norādījusi, ka pieslēguma punktu dabasgāzes apgādes sistēmā atsevišķi nevar klasificēt kā gazificētu objektu. Ekonomikas ministrijas vēstulē norādīts, ka jau no pieslēguma ierīkošanas brīža pieslēguma punkts un gazificētais objekts ir savstarpēji nenodalāmi objekti un ir aplūkojami kā viens veselums, kas nevar būt dažādu personu valdījumā un/vai lietojumā. Tāpat Ekonomikas ministrijas vēstulē norādīts, ka pieslēguma punkta lietošanas tiesības nav uzskatāmas par atbilstošām, lai dabasgāzes tirdzniecības līgums būtu spēkā esošs. Ņemot vērā minēto, Iesniedzēja ieskatā, SIA “Elektro bizness” nomas līgumi faktiski ir fikcija (simulatīvi vai fiktīvi darījumi), lai maldinātu Iesniedzēju. Tāpēc šādi darījumi vēl jo vairāk nekādā veidā un nekādā apmērā nevar kalpot par pamatu dabasgāzes tirdzniecības turpināšanai Objektos un Iesniedzējam bija tiesisks pamats vienpusēji pārtraukt dabasgāzes tirdzniecību Objektos. Attiecīgi neizpildoties nosacījumam par SIA “Elektro bizness” īpašuma, lietošanas vai valdījuma tiesībām gazificētajos objektos, iestājas likumisks un līgumisks aizliegums nodrošināt dabasgāzes tirdzniecību. Pretēja lietu kārtība nozīmētu tiesību aktos noteiktās dabasgāzes piegādes drošības kārtības pārkāpšanu, tādējādi radot draudus sabiedrības drošībai, cilvēka dzīvībai vai veselībai. Gazificētais objekts ir augstas bīstamības objekts, jo pastāv ugunsgrēka vai eksplozijas risks, apdraudot cilvēka dzīvību vai veselību. Viens no šādiem drošas gazificētā objekta ekspluatācijas nosacījumiem ir gazificētā objekta atrašanās tā lietotāja īpašumā, lietošanā vai valdījumā, kas šajā gadījumā netika izpildīts;

- 4.17. ne Noteikumu 107.3.2.apakšpunkts, ne arī kāda cita piemērojamā normatīvā akta norma nepieļauj sadales sistēmas operatoram saistoši novērtēt un lemt, vai Iesniedzējs kā dabasgāzes tirgotājs ir pamatoti un tiesiski pieprasījis dabasgāzes tirdzniecības pārtraukšanu kādam konkrētam objektam, un tādējādi neizpildīt normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz dabasgāzes piegādes pārtraukšanu;
- 4.18. attiecībā uz Atbildētāja norādīto, ka, veicot dabasgāzes piegādes pārtraukšanu, ir jāveic sagatavošanās darbi, lai nodrošinātu dabasgāzes piegādes atbilstību tehnisko noteikumu un drošības prasībām, Iesniedzējs norāda, ka Atbildētājs nav iesniedzis nekādus pierādījumus, kas ticami apliecinātu minēto apgalvojumu patiesumu.
5. No Atbildētāja 2021.gada 11.oktobra iesnieguma Nr.4-7-3/3924 un 2021.gada 23.novembra vēstulē Nr.4-7-3/4620 sniegtajiem papildu paskaidrojumiem konstatējami šādi lietas apstākļi:
- 5.1. Atbildētājs norāda, ka pilnībā noraida Iesniedzēja prasījumu par to, ka Atbildētājs ir pārkāpis normatīvo aktu prasības un nekavējoties pēc Iesniedzēja paziņojuma nav pārtraucis dabasgāzes piegādi Objektos. Pēc Iesniedzēja 2021.gada 10.augusta vēstules Nr.01VD00-27/1486 saņemšanas Atbildētājs nekavējoties uzsāka sagatavošanās darbus dabasgāzes piegādes pārtraukšanai Objektos. Jau 2021.gada 16.augustā, pamatojoties uz Noteikumu 33.punktu un 107.3.apakšpunktu, tika pārtraukta dabasgāzes piegāde trīs objektos: Slimnīcas ielā 3B-K, Saldū, Saldus novadā, LV-3801 (objekts Nr.A005138009), Pulkveža Brieža ielā 109E, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150 (objekts Nr.A005561539), un Pulkveža Brieža ielā 109F, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150 (objekts Nr.A005561547). Objekta Jelgavas ielā 4, Olainē, Olaines novadā, LV-2114 (objekts Nr.A005602539) atslēgšana bija ieplānota 2021.gada 18.augustā. Atbildētājs arī norāda, ka Iesniedzēja 2021.gada 10.augusta vēstule Nr.01VD00-27/1486 netika noformēta kā paziņojums dabasgāzes piegādes pārtraukšanai, kā to paredz Noteikumu 107.3.apakšpunkts, proti, tā nesatur norādi, lūgumu vai pieprasījumu Atbildētājam pārtraukt dabasgāzes piegādi Objektos. Turklāt Iesniedzēja 2021.gada 10.augusta vēstule Nr.01VD00-27/1486 nesaturēja brīdinājumu dabasgāzes lietotājam SIA "Elektro bizness" par dabasgāzes piegādes pārtraukšanu, par ko dabasgāzes tirgotājam ir pienākums informēt lietotāju vismaz piecas darba dienas iepriekš un kas atbilstoši Noteikumu 107.3.apakšpunktam ir priekšnoteikums tam, lai sadales sistēmas operators varētu pārtraukt dabasgāzes piegādi gazificētajos objektos. Līdz ar to Iesniedzēja prasība un iebildumi par to, ka Atbildētājam bija pienākums pēc Iesniedzēja 2021.gada 10.augusta paziņojuma (vēstule Nr.01VD00-27/1486) saņemšanas nekavējoties izbeigt dabasgāzes piegādi Objektos, nav pamatota. Nav arī pamatoti Iesniedzēja iebildumi par to, ka Atbildētājam bija jāsecina, ka no Iesniedzēja 2021.gada 10.augusta paziņojuma (iesniegums Nr.01VD00-27/1486) izrietēja, ka 2021.gada 10.augustā bija iestājies Noteikumu 33.2. un 107.3.2.apakšpunktā noteiktais priekšnoteikums dabasgāzes piegādes pārtraukšanai Objektos. Noteikumos nav noteikts, kādā konkrēti periodā, piemēram, dienu skaits, sadales sistēmas operatoram ir jānodrošina dabasgāzes piegādes pārtraukšana objektā. Noteikumos lietotais termins "nekavējoties" nozīmē bez nepamatotas vilcināšanās, pēc iespējas ātrāk. Konkrētajos apstākļos Atbildētājs rīkojās pēc labas ticības un nodrošināja operatīvu dabasgāzes piegādes pārtraukšanu. Papildus Atbildētājs norāda, ka Tiesa 2021.gada 7.septembrī pieņēma lēmumu lietā Nr.3-12-17559-21/23 par SIA "Elektro bizness" pieteikumu pret Iesniedzēju par pagaidu aizsardzības līdzekļa piemērošanu pirms prasības celšanas tiesā un nolēma uzlikt par pienākumu Iesniedzējam līdz 2021.gada 10.septembrim atsaukt 2021.gada 11.augusta un 2021.gada 13.augusta paziņojumus par dabasgāzes tirdzniecības pārtraukšanu Objektos, nodrošināt dabasgāzes piegādes atjaunošanu un turpināt dabasgāzes tirdzniecību

atbilstoši 2020.gada 5.jūnija līgumam Nr.52741231021. Tiesa 2021.gada 29.septembrī pasludināja lēmumu lietā Nr.C30690321 par SIA “Elektro biznes” pieteikumu un pagaidu aizsardzību un nolēma uzlikt par pienākumu Atbildētājam nekavējoties atjaunot dabasgāzes piegādi Objektos, lai tiem piegādātu dabasgāzi atbilstoši 2020.gada 5.jūnija līgumam Nr.52741231021. Pamatojoties uz Tiesas 2021.gada 29.septembra lēmumu lietā Nr.C30690321, SIA “Elektro biznes” Objektos 2021.gada 8.oktobrī tika atjaunota dabasgāzes piegāde, lai Iesniedzējs varētu piegādāt dabasgāzi atbilstoši 2020.gada 5.jūnija līgumam Nr.52741231021. Atbildētājs arī norāda, ka Iesniedzējs nav iesniedzis Atbildētājam dokumentus, kas apliecinātu, ka SIA “Elektro biznes” saskaņā ar Noteikumu 26.6.apakšpunktu ir zudušas Objektu īpašuma, lietošanas vai valdījuma tiesības. Savukārt SIA “Elektro biznes” informēja Atbildētāju, ka Objektu īpašuma, lietošanas un valdījuma tiesības nav mainījušās kopš 2021.gada jūlija;

- 5.2. Atbildētājs 2021.gada 16.oktobrī saņēma jaunu Iesniedzēja pieprasījumu pārtraukt dabasgāzes piegādi Objektos, pamatojoties uz Noteikumu 107.3.1.apakšpunktu¹⁰, kas paredz dabasgāzes piegādes pārtraukšanu, jo SIA “Elektro biznes” neesot norēķinājusies ar Iesniedzēju par saņemto dabasgāzi vai saņemtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem. Pamatojoties uz Iesniedzēja 2021.gada 16.oktobra pieprasījumu, Atbildētājs 2021.gada 18.oktobrī pārtrauca dabasgāzes piegādi objektā Jelgavas ielā 4, Olainē, Olaines novadā, LV-2114 (objekts Nr.A005602539). Nepagūstot pārtraukt dabasgāzes piegādi pārējos Objektos, 2021.gada 19.oktobrī Atbildētājs saņēma Tiesas 2021.gada 19.oktobra lēmumu par pagaidu aizsardzības līdzekļa piemērošanu lietā Nr.C30690321 SIA “Elektro biznes” prasībā pret Iesniedzēju un Atbildētāju, ar kuru aizliedza Atbildētājam pārtraukt dabasgāzes piegādi objektos: Slimnīcas ielā 3B–K, Saldū, Saldus novadā, LV-3801 (objekts Nr.A005138009), Pulkveža Brieža ielā 109E, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150 (objekts Nr.A005561539), un Pulkveža Brieža ielā 109F, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150 (objekts Nr.A005561547), pamatojoties uz Iesniedzēja 2021.gada 16.oktobra pieprasījumu pārtraukt dabasgāzes piegādi, bet, ja dabasgāzes piegāde jau ir pārtraukta, nekavējoties, bet ne vēlāk kā dienas laikā, atjaunot dabasgāzes piegādi. Vienlaikus tika uzlikts pienākums nekavējoties, bet ne vēlāk kā dienas laikā, atjaunot dabasgāzes piegādi objektā Jelgavas ielā 4, Olainē, Olaines novadā, LV-2114 (objekts Nr.A005602539), kas pārtraukta, pamatojoties uz Iesniedzēja 2021.gada 16.oktobra paziņojumu. Izpildot Tiesas 2021.gada 19.oktobra lēmumu par pagaidu aizsardzības līdzekļa piemērošanu, Atbildētājs 2021.gada 21.oktobrī atjaunoja dabasgāzes piegādi objektā Jelgavas ielā 4, Olainē, Olaines novadā, LV-2114 (objekts Nr.A005602539). No iepriekš minēto notikumu izklāsta secināms, ka starp Iesniedzēju un SIA “Elektro biznes” pastāv civiltiesisks strīds, kas tiem jāatrisina tiesvedības civillietā Nr.C30690321 ietvaros. SIA “Elektro biznes” minētās civillietas ietvaros cēlusi prasību arī pret Atbildētāju, līdz ar to Tiesas spriedums skars un būs saistošs visām iesaistītajām pusēm;
- 5.3. SIA “Elektro biznes” ar 2021.gada 21.septembra prasības pieteikumu ir lūgusi Tiesu atzīt Iesniedzēja atkāpšanos no 2020.gada 5.jūnija līguma Nr.52741231021 par prettiesisku un spēkā neesošu, uzlikt par pienākumu Iesniedzējam piegādāt dabasgāzi

¹⁰ Sadales sistēmas operators pārtrauc dabasgāzes piegādi, par to informējot attiecīgo dabasgāzes tirgotāju un noformējot attiecīgu aktu divos eksemplāros, ja dabasgāzes tirgotājs vismaz piecas darba dienas iepriekš ir lietotāju brīdinājis par dabasgāzes piegādes pārtraukšanu un sadales sistēmas operators ir saņēmis rakstveida paziņojumu no dabasgāzes tirgotāja par to, ka lietotājs šajos noteikumos, dabasgāzes tirgotāja, publiskā tirgotāja vai pēdējās garantētās piegādes pakalpojuma sniedzēja apstiprinātajā norēķinu kārtībā vai noteiktajos termiņos nenorēķinās par saņemto dabasgāzi vai saņemtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem, neveic citus ar dabasgāzes tirgotāja, publiskā tirgotāja vai pēdējās garantētās piegādes pakalpojuma sniedzēja apstiprinātās norēķinu kārtības izpildi saistītus maksājumus, nav veicis priekšapmaksu vai nav iemaksājis vai atjaunojis drošības depozītu, ja lietotājam tāds ir bijis noteikts.

- atbilstoši 2020.gada 5.jūnija līgumam Nr.52741231021 un atzīt par prettiesisku Atbildētāja rīcību pret SIA “Elektro biznes”, pārtraucot dabasgāzes piegādi Objektos;
- 5.4. Atbildētājs norāda, ka, tā kā dabasgāzes tirdzniecības līgums tiek slēgts starp dabasgāzes tirgotāju (Iesniedzēju) un lietotāju (SIA “Elektro biznes”) atbilstoši Noteikumos noteiktajam regulējumam, Atbildētājs nezina un nevar zināt dabasgāzes tirdzniecības līgumā noteiktos speciālos noteikumus, piemēram, ierobežojumus dabasgāzes piegādes apjomā, termiņus, cenas un citus speciālos noteikumus. Atbildētājs arī nelemj par dabasgāzes tirdzniecības līguma darbību un tā spēkā esību, bet var tikai pieņemt zināšanai, ka starp lietotāju un dabasgāzes tirgotāju noslēgtais dabasgāzes tirdzniecības līgums ir izbeigts;
 - 5.5. ievērojot iepriekš norādītos apstākļus un jo īpaši ņemot vērā to, ka Iesniedzēja Iesniegums Regulatoram un strīda priekšmets ir par Atbildētāja rīcību, nenodrošinot dabasgāzes piegādes nekavējošu pārtraukšanu Objektos pēc Iesniedzēja 2021.gada 10.augusta paziņojuma (vēstule Nr.01VD00-27/1486) saņemšanas, Atbildētājs norāda, ka nav pārkāpis normatīvo aktu prasības, pārtraucot dabasgāzes piegādi Objektos.
 6. No SIA “Elektro biznes” 2021.gada 22.novembra vēstulē sniegtajiem paskaidrojumiem konstatējami šādi lietas apstākļi:
 - 6.1. SIA “Elektro biznes” norāda, ka Iesniedzēja tiesības vienpusēji izbeigt 2020.gada 5.jūnija līgumu Nr.52741231021 atbilstoši Noteikumu 33.2. un 107.3.2.apakšpunktam ir tikai tad, ja lietotājs ir zaudējis gazificētā objekta īpašuma, lietošanas vai valdījuma tiesības. Konkrētajā gadījumā neviens no šiem apstākļiem līdz pat šo paskaidrojumu iesniegšanas brīdim nav iestājies. Attiecīgi nepastāv pamats, kas ļautu Iesniedzējam vienpusēji izbeigt 2020.gada 5.jūnija līgumu Nr.52741231021;
 - 6.2. SIA “Elektro biznes” 2021.gada 30.jūnijā ieguva lietošanas tiesības Objektos. Objekti ir koģenerācijas stacijas, kurās atbilstoši noslēgtajiem nomas līgumiem par lietošanas tiesību iegūšanu SIA “Elektro biznes” nodrošina to darbību. Ņemot vērā savus uzņemtos pienākumus, SIA “Elektro biznes”, izmantojot 2020.gada 5.jūnija līguma Nr.52741231021 2.3.4.apakšpunktā noteiktās tiesības, 2021.gada 30.jūnijā, 14. un 16.jūlijā nosūtīja Iesniedzējam paziņojumus par Objektu pievienošanu līgumam. Pārbaudot iesniegtos dokumentus un tos akceptējot, Iesniedzējs pievienoja Objektus līgumam un, kā tas norādīts Regulatora Lēmuma 4.2.apakšpunktā, nosūtīja GTA sistēmā ziņojumu Atbildētājam par dabasgāzes tirdzniecības uzsākšanu lietotāja SIA “Elektro biznes” pieteiktajiem Objektiem. GTA sistēmā tika pievienoti arī SIA “Elektro biznes” iesniegtie dokumenti un komercuzskaites mēraparātu fiksācijas akti. 2021.gada 27.jūlijā sadales sistēmas operators (Atbildētājs) paziņoja SIA “Elektro biznes”, ka tam ir tiesības ziņot par patērēto dabasgāzi Objektos;
 - 6.3. Iesniedzējs, konstatējot, ka dabasgāzes tirdzniecības cena pieaug un noslēgtais 2020.gada 5.jūnija līgums Nr.52741231021 tam tomēr būs ekonomiski neizdevīgs, kā tas izriet arī no Regulatora Lēmuma 4.3.apakšpunkta, izmanto dažādus veidus, kas ietverti Lēmuma 4.4., 4.5., 4.7. un 4.9.apakšpunktā, lai vienpusēji no līguma atkāptos. Neapšaubāmi, situācijā, ja dabasgāzes tarifi nebūtu strauji kāpuši, esošais strīds starp Iesniedzēju un SIA “Elektro biznes” nepastāvētu un dabasgāzes tirdzniecība kā izdevīga Iesniedzējam netraucēti turpinātos. Jānorāda, ka SIA “Elektro biznes” lietošanas tiesības uz Objektiem nav mainījušās no brīža, kad Objekti tika pievienoti 2020.gada 5.jūnija līgumam Nr.52741231021;
 - 6.4. lai arī jau 2021.gada 7.septembrī Iesniedzējam bija zināms, ka tam ir Tiesas uzlikts pienākums pildīt 2020.gada 5.jūnija līgumu Nr.52741231021 un piegādāt dabasgāzi Objektiem, Iesniedzējs 2021.gada 24.septembrī vērsās ar Iesniegumu Regulatorā, apzināti maldinot Regulatoru par faktiskajiem apstākļiem, vēršot uzmanību uz to, ka 2020.gada 5.jūnija līgums Nr.52741231021 nav spēkā, kā arī lūdzot izvērtēt tos

- jautājumus, kuros acīmredzami Tiesa ir lēmusi par sliktu Iesniedzējam, piemērojot pagaidu aizsardzības līdzekli SIA "Elektro biznes" tiesisko interešu aizsardzībai;
- 6.5. SIA "Elektro biznes" vērš Regulatora uzmanību, ka gan Iesniedzējs, gan Atbildētājs ir atbildētāji 2021.gada 29.septembrī ierosinātajā civillietā Nr.C30690321 par Iesniedzēja atkāpšanos no 2020.gada 5.jūnija līguma Nr.52741231021, līgumsaistību izpildi un Atbildētāja rīcības atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu Atbildētājam atjaunot dabasgāzes piegādi Objektos, pamatojoties uz 2020.gada 5.jūnija līgumu Nr.52741231021. Konkrētajā civillietā ir piemēroti divi spēkā esoši pagaidu aizsardzības līdzekļi, ar kuriem ir noteikts pienākums Atbildētājam nodrošināt dabasgāzes piegādi Objektos. Šāda situācija izveidojusies, jo Iesniedzējs, veidojot juridiskas konstrukcijas, izraksta SIA "Elektro biznes" nepamatotus rēķinus un uz to pamata izdod paziņojumus Atbildētājam par dabasgāzes piegādes pārtraukšanu (pēdējais Iesniedzēja pieprasījums datēts ar 2021.gada 16.oktobri). Šie pagaidu aizsardzības līdzekļi ir piemēroti, jo, Iesniedzēja ieskatā, var nepildīt spēkā esošu tiesas lēmumu, kam atbilstoši likuma "Par tiesu varu" 16.pantā un Civilprocesa likuma 203.pantā noteiktajam ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā. Līdz šim brīdim Iesniedzējs ignorē Tiesas 2021.gada 7.septembra lēmumu lietā Nr.3-12-17559-21/23, ar kuru Iesniedzējam uzlikts pienākums līdz 2021.gada 10.septembrim (ieskaitot) atsaukt 2021.gada 11.augusta un 2021.gada 13.augusta (atkārtoto) paziņojumu par dabasgāzes tirdzniecības pārtraukšanu un rīkojumu pārtraukt dabasgāzes padevi Objektos, kā arī uzlikts par pienākumu nodrošināt Objektos dabasgāzes piegādes atjaunošanu un turpināt dabasgāzes tirdzniecību atbilstoši 2020.gada 5.jūnija līgumam Nr.52741231021. Papildus SIA "Elektro biznes" arī norāda, ka Lēmuma 8.punktā norādītā Iesniedzēja 2021.gada 20.oktobra vēstule tapusi pēc Tiesas 2021.gada 19.oktobra pagaidu noregulējuma lēmuma lietā Nr.C30690321, ar kuru Atbildētājam uzlikts pienākums atjaunot dabasgāzes piegādi, kas tika pārtraukta objektā Jelgavas ielā 4, Olainē, Olaines novadā, LV-2114 (objekts Nr.A005602539), pamatojoties uz Iesniedzēja 2021.gada 16.oktobra pieprasījumu par dabasgāzes piegādes pārtraukšanu;
 - 6.6. SIA "Elektro biznes" norāda, ka Regulatoram konkrētajā gadījumā nav tiesību pārkāpt Likuma 32.panta ceturtajā daļā¹¹ noteikto un izvērtēt tos apstākļus, kurus tiesa ir vērtējusi lietās Nr.3-12-17559-21/23 un Nr.C30690321. Ja Regulators strīda ietvaros vērtēs pēc būtības to, vai Iesniedzējs ir bijis tiesīgs vienpusēji izbeigt 2020.gada 5.jūnija līgumu Nr.52741231021 ar SIA "Elektro biznes", tas iestāsies tiesas vietā un pārvērtēs jau esošo tiesvedību ietvaros lemtos jautājumus. Šādas tiesības Regulatoram nav piešķirtas;
 - 6.7. SIA "Elektro biznes" norāda, ka Regulatoram konkrētā strīda ietvaros nav tiesību lemt, vai Atbildētājam ir bijis pienākums pārtraukt dabasgāzes piegādi Objektiem, jo konkrētais jautājums tiek lemts civillietā Nr.C30690321, kur prasības priekšmets tieši skar Atbildētāja rīcības tiesiskumu, pārtraucot dabasgāzes piegādi Objektiem;
 - 6.8. SIA "Elektro biznes" vērš Regulatora uzmanību, ka atbilstoši Enerģētikas likuma 1.panta 20.punktam gazificētais objekts ir dabasgāzes apgādes sistēmai pieslēgta būve vai tās daļa, kā arī iekārta. Ņemot vērā, ka SIA "Elektro biznes" ir lietošanas tiesības uz Objektiem, tas ir, koģenerācijas stacijām, kuru īpašnieki šīs tiesības ir piešķīruši, lai nodrošinātu šo koģenerācijas staciju nepārtrauktu darbību, tad arī pieslēguma punkts ir daļa no koģenerācijas stacijas, kas līdz ar tā pieslēgumu dabasgāzes apgādes sistēmai ļauj SIA "Elektro biznes" pildīt savus pienākumus. Attiecīgi jautājums ir viennozīmīgi atrisināts normatīvajos aktos;
 - 6.9. SIA "Elektro biznes" vērš Regulatora uzmanību, ka atbilstoši Likuma 9.panta pirmās daļas 1.punktam Regulatora funkcija ir aizstāvēt lietotāja intereses. Ņemot vērā, ka starp

¹¹ Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs un lietotājs zaudē tiesības vērsties regulatorā, ja ir izmantojis šā panta trešajā daļā noteiktās tiesības vai kopš strīda priekšmeta rašanās dienas ir pagājuši trīs gadi.

SIA "Elektro bizness" un Iesniedzēju ir noslēgts 2020.gada 5.jūnija līgums Nr.52741231021, SIA "Elektro bizness" ir uzskatāma par dabasgāzes lietotāju, kura intereses Regulatoram ir pienākums aizstāvēt. Lai arī SIA "Elektro bizness" tiesiskās intereses neapšaubāmi var skart ar Regulatora pieņemtajiem lēmumiem konkrētajā strīdā, primāri Regulatoram tieši attiecībā uz SIA "Elektro bizness" ir jāvērtē lietotājam nodrošināto regulēto pakalpojumu sniegšana atbilstoši lietotāja un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja noslēgtajiem līgumiem. Jebkādas Regulatora darbības šā strīda ietvaros, kas varētu nonākt pretrunā ar normatīvajos aktos lietotājam piešķirtajām tiesībām saņemt dabasgāzi atbilstoši noslēgtajam dabasgāzes tirdzniecības līgumam, nenodrošinātu Regulatora pamatfunkciju izpildi – aizsargāt lietotāja intereses;

- 6.10. Lēmuma 4.12.apakšpunktā norādītais, ka Atbildētāja rīcība, nepārtraucot dabasgāzes piegādi un vienlaicīgi nosakot maksu par sadales pakalpojumiem, radot Iesniedzējam zaudējumus, ir nepamatots, jo sadales pakalpojuma maksu sedz SIA "Elektro bizness";
- 6.11. ņemot vērā iepriekš minēto, ir secināms, ka Regulators saskaņā ar Likuma 32.panta ceturtajā daļā¹² noteikto nav tiesīgs konkrētā strīda ietvaros lemt par jautājumiem, kas skar 2020.gada 5.jūnija līgumu Nr.52741231021, jo par šā līguma izpildi pastāv strīds starp Iesniedzēju, Atbildētāju un SIA "Elektro bizness", kas tiek risināts civilprocesuālā kārtībā tiesā. Regulatoram kā iestādei ir pienākums ievērot normatīvajos aktos noteikto tiesību un pienākumu robežas un jebkuras darbības, kas varētu pārkāpt iestādei piešķirtās pilnvaras vai arī kaitēt Likuma 9.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto funkciju veikšanai, aizsargājot lietotāja intereses, var uzskatīt par prettiesiskām.
7. No Iesnieguma un saņemtajiem Iesniedzēja, Atbildētāja un SIA "Elektro bizness" paskaidrojumiem konstatējams, ka līdz strīda izskatīšanai starp Iesniedzēju, Atbildētāju un SIA "Elektro bizness" izlīgums par Iesniegumā izteiktajām pretenzijām nav panākts.
8. Atbilstoši Likuma 7.panta pirmajā daļā noteiktajam Regulators uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievērots Likums, kā arī regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti.
9. Saskaņā ar Likuma 32.panta pirmo daļu Regulators kā ārpusstiesas instance izskata strīdus starp sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem par to tiesībām un pienākumiem, kas izriet no Likuma vai regulējamās nozares speciālajiem normatīvajiem aktiem. Vienlaikus Likuma 32.panta trešā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam un lietotājam ir tiesības strīdu risināt tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, nevēršoties Regulatorā ar iesniegumu par strīda izskatīšanu. Savukārt Likuma 32.panta ceturta daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs un lietotājs zaudē tiesības vērsties Regulatorā, ja ir izmantojis šā panta trešajā daļā noteiktās tiesības vai kopš strīda priekšmeta rašanās dienas ir pagājuši trīs gadi.
10. Iesniedzēja pilnvarotā pārstāve Regulatora padomes sēdē norādīja, ka lietas apstākļi nav mainījušies un uztur Iesniegumā un papildu paskaidrojumos izteiktos argumentus. Līdz ar to Iesniedzēja pilnvarotā pārstāve uztur Iesniegumā izteikto prasījumu un lūdz izskatīt strīdu pēc būtības.
11. Atbildētāja pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes sēdē norādīja, ja Regulatora ieskatā efektīvāk konkrēto strīdu ir skatīt Tiesā ierosinātās civillietas ietvaros, tad neiebilst, ka Iesniedzēja prasījums tiek atstāts bez izskatīšanas.

¹² Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs un lietotājs zaudē tiesības vērsties regulatorā, ja ir izmantojis šā panta trešajā daļā noteiktās tiesības vai kopš strīda priekšmeta rašanās dienas ir pagājuši trīs gadi.

12. SIA "Elektro bizness" pilnvarotā pārstāve Regulatora padomes sēdē norādīja, ka piekrīt Regulatora viedoklim atstāt bez izskatīšanas Iesniedzēja prasījumu un strīds tiek skatīts Tiesā ierosinātās civillietas ietvaros.

Regulators secina:

1. No Iesnieguma un Iesniegumam pievienotās Iesniedzēja un Atbildētāja savstarpējās sarakstes secināms, ka starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv strīds par to, vai Atbildētājs ir pārkāpis normatīvo aktu prasības, nekavējoties nepārtraucot dabasgāzes piegādi Objektos pēc Iesniedzēja paziņojuma par dabasgāzes tirdzniecības līguma izbeigšanu. Vienlaikus no Iesniedzēja, Atbildētāja un SIA "Elektro bizness" sniegtajiem papildu paskaidrojumiem secināms, ka SIA "Elektro bizness" 2021.gada 21.septembrī ir vērsusies Tiesā ar prasības pieteikumu pret Iesniedzēju un Atbildētāju par Iesniedzēja atkāpšanās no dabasgāzes tirdzniecības līguma atzīšanu par spēkā neesošu, līgumsaistību izpildi, kā arī Atbildētāja rīcības, pārtraucot dabasgāzes piegādi Objektos, atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu atjaunot dabasgāzes piegādi Objektos. Līdz ar to Regulatoram ir pamats secināt, ka atbilstoši Likuma 32.panta trešajai un ceturtajai daļai un ievērojot likumā "Par tiesu varu" noteiktos tiesu neatkarības principus¹³, Regulatoram nav tiesiska pamata vērtēt konkrētā strīda faktiskos apstākļus.
2. Satversmes tiesa 2014.gada 9.janvāra spriedumā lietā Nr.2013-08-01 norāda, ka tiesiskuma princips prasa ievērot tiesiskās noteiktības principu, kas paredz *res judicata* attiecināšanu uz tiesas nolēmumiem un to, ka galīgie tiesas nolēmumi nav pārsūdzami (*sk. ECT 1999.gada 28.oktobra sprieduma lietā „Brumărescu v. Romania”, iesniegums Nr.28342/95, 61.paragrāfu*).¹⁴ Tiesiskās noteiktības princips uzliek valstij pienākumu nodrošināt tiesisko attiecību stabilitāti, kā arī ievērot tiesiskās paļāvības principu. Tādējādi tiesu nolēmumus, kas kļuvuši galīgi, vairs nevarētu pārskatīt un uz tiem būtu attiecināms *res judicata* princips.¹⁵ Atkāpšanās no *res judicata* principa ir iesējama tikai tiesas kļūdu labošanai, kam ir īpaša procesuāla forma – protesta iesniegšana, kas atšķiras no parastās tiesvedības kārtības un uzskatāma par izņēmuma gadījumu, kurā *res judicata* principu var pārskatīt noteiktu apsvērumu dēļ.¹⁶ Saskaņā ar *res judicata* principu nevienam nav tiesību lūgt pārskatīt galīgu un spēkā stājušos spriedumu, lai panāktu atkārtotu lietas izspriešanu.¹⁷
3. Saistībā ar minēto jāvērs īpaša uzmanība, ka gan Tiesas 2021.gada 29.septembra lēmums lietā Nr.C30690321 un Tiesas 2021.gada 19.oktobra lēmums lietā Nr.C30690321,¹⁸ gan Tiesas 2021.gada 7.septembra lēmums lietā Nr.3-12-17559-21/23¹⁹, kas noteic pienākumu nekavējoties atjaunot dabasgāzes piegādi SIA "Elektro bizness" Objektos, nav pārsūdzams un ir izpildāms nekavējoties. Tas nozīmē, ka šādi lēmumi ir galīgi un uz tiem ir attiecināms *res judicata* princips. Jāņem vērā, ka abi lēmumi attiecas uz tiem pašiem apstākļiem, par kuriem Regulators ir ierosinājis strīdu starp Iesniedzēju un Atbildētāju un kuri Regulatoram būtu jāvērtē, pieņemot lēmumu par strīda izskatīšanu. Proti, Iesniedzējs lūdz Regulatoru atzīt, ka Atbildētājs pārkāpa normatīvo aktu prasības, nekavējoties pēc Iesniedzēja

¹³ Likuma "Par tiesu varu" 11.panta pirmā daļa.

¹⁴ https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2016/02/2013-08-01_Spriedums.pdf 7.punkts.

¹⁵ Turpat.

¹⁶ Turpat, 8.punkts.

¹⁷ Turpat, 17.3.apakšpunkts.

¹⁸ Pamatojoties uz SIA "Elektro bizness" prasību pret Iesniedzēju un Atbildētāju par Iesniedzēja atkāpšanās no līguma atzīšanu par spēkā neesošu, līgumsaistību izpildi, Atbildētāja rīcības atzīšanu par prettiesisku un pienākumu uzlikšanu.

¹⁹ Pamatojoties uz SIA "Elektro bizness" pieteikumu pret iespējamo atbildētāju Iesniedzēju par pagaidu aizsardzības līdzekļa piemērošanu pirms prasības celšanas tiesā.

- paziņojuma nepārtraucot dabasgāzes tirdzniecību Objektos. SIA “Elektro bizness” 2021.gada 21.septembra prasības pieteikumā tiesai lūdz arī atzīt par prettiesisku Atbildētāja rīcību, pārtraucot dabasgāzes piegādi Objektos. No minētā izriet, ka pēc būtības gan Iesniedzēja, gan SIA “Elektro bizness” prasījumi ir identiski, proti, gan tiesvedības procesā Tiesai, gan strīda izskatīšanas ietvaros Regulatoram ir lūgts izvērtēt, vai Atbildētāja rīcība ir tiesiska. Līdz ar to Regulatoram, skatot strīdu pēc būtības, būtu jāizdara secinājums, vai Atbildētājam vispār bija pienākums pārtraukt dabasgāzes piegādi un vai tas bija jādara nekavējoties pēc Iesniedzēja paziņojuma saņemšanas.
4. Likuma 35.⁴panta trešās daļas 10.punkts noteic, ka lēmumā par strīda izskatīšanu Regulators norāda Regulatora nolēmumu, kas ietver adresātam uzlikto tiesisko pienākumu, nolēmuma izpildes kārtību un termiņu un lēmuma spēkā stāšanās kārtību. Savukārt minētā panta divpadsmitā daļa paredz, ja Regulatora lēmums par strīda izskatīšanu netiek izpildīts labprātīgi, ieinteresētā strīdā iesaistītā puse ir tiesīga vērsties tiesā ar pieteikumu par izpildu raksta izsniegšanu Regulatora lēmuma par strīda izskatīšanu piespiedu izpildei. No minētā izriet, ka gadījumā, ja Regulators, izskatot strīdu pēc būtības, secinātu, ka Atbildētājs izvērtējamos tiesiskajos un faktiskajos apstākļos rīkojās tiesiski un dabasgāzes piegāde gazificētajos objektos ir jāpārtrauc, šāds Regulatora lēmums nonāktu pretrunā iepriekš minētajiem tiesas lēmumiem. Vēl jo vairāk – saskaņā ar Likuma 35.⁴panta divpadsmito daļu Iesniedzējam būtu tiesības par šāda Regulatora lēmuma izpildi lūgt izpildu rakstu. Būtiski, ka izpildu rakstu SIA “Elektro bizness” ir tiesības lūgt arī par minēto tiesas lēmumu piespiedu izpildi. Šādi apstākļi un savstarpēji pretrunīgi iestādes un tiesas lēmumi būtu pretēji tiesiskās noteiktības principam, kura obligātu ievērošanu pieprasa tiesiskuma princips.
 5. No Likuma 32.panta trešās un ceturtais daļas izriet, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs un lietotājs zaudē tiesības vērsties Regulatorā, ja tas ir izmantojis tiesības strīdu risināt tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Lai gan Iesniedzējs nav vērsies tiesā ar pieteikumu par Atbildētāja rīcības atzīšanu par prettiesisku, no Regulatora rīcībā esošās informācijas izriet, ka tādu prasījumu par tiem pašiem apstākļiem tiesai ir izteikusi SIA “Elektro bizness”. Vēl jo vairāk – arī Iesniedzējs minētajā civillietā ir atbildētājs. Tas nozīmē, ka civiltiesā ir ierosināta lieta, kurā ir iesaistītas abas strīda puses – gan Atbildētājs, gan Iesniedzējs – par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata. Regulatora ieskatā, izvērtējamajos apstākļos nav izšķirošas nozīmes tam, vai ierosinātajā civillietā tiesa vērtēs Atbildētāja rīcības tiesiskumu nevis uz Iesniedzēja, bet uz SIA “Elektro bizness” pieteikuma pamata, jo tas nemaina tiesai nodotā jautājuma tvērumu. Respektīvi, neatkarīgi no tā, kura no civillietā iesaistītajām personām šādu prasījumu ir izteikusi, nemainās tiesai nodotā prasījuma robežas.
 6. Izvērtējamajos apstākļos formāli un vienīgi gramatiski tulkojot Likuma 32.panta ceturto daļu var nonākt pie secinājuma, ka, tā kā Iesniedzējs nav vērsies tiesā, Regulatoram ir pienākums izskatīt šo strīdu. Tomēr vienlaikus, vērtējot šīs tiesību normas mērķi, Regulators secina, ka aizliegums vienu un to pašu jautājumu skatīt divreiz vai dažādās iestādēs ir saistāms ar iepriekš pieminētā *res judicata*, tiesiskās noteiktības un tiesiskuma principa ievērošanu. Valsts pārvaldes iestādei nebūtu jāvērtē lietas apstākļi, kuru izvērtēšana ir nodota tiesas kompetencē, un jāatturas no darbībām, kas nākotnē varētu ietekmēt tiesisko noteiktību, radot risku potenciālām neskaidrībām par strīdā iesaistīto pušu tiesībām un pienākumiem.
 7. Regulators norāda, ka tiesību tālākveidošana, t. sk. analogijas piemērošana, ir pieļaujama, ja likums uzrāda nepilnību un šī nepilnība nav apzināts likumdevēja lēmums, proti, analogija ir tiesību tālākveidošanas metode, kas paredzēta atklāto likuma robu

novēršanai.²⁰ Regulators secina, ka Likumā ietvertās tiesību normas pēc strīda ierosināšanas lēmuma pieņemšanas neparedz risinājumu atstāt bez izskatīšanas iesniedzēja prasījumu. Vienlaikus Regulators konstatē, ka Civilprocesa likuma 219.panta pirmās daļas 4.punktā ietvertais tiesību normas sastāvs (noregulēts dzīves gadījums) ir identisks tiem apstākļiem, kas attiecas uz izskatāmo strīdu. Ievērojot, ka analogijas piemērošana ir pieļaujama ne vien materiālajās, bet arī procesuālajās tiesībās,²¹ Regulators uzskata par nepieciešamu izvērtējamos apstākļos pielietot analogiju un, novēršot šo nepilnību, sistēmiski analizēt līdzīgu gadījumu tiesisko regulējumu un šīs analīzes rezultātā konstatētos tiesību principus piemērot konkrētajā gadījumā. Ievērojot to, ka gan Iesniedzēja, gan SIA "Elektro bizness" prasījumi ir identiski, proti, gan tiesvedības procesā Tiesai, gan strīda izskatīšanas ietvaros Regulatoram ir lūgts izvērtēt, vai Atbildētāja rīcība konkrētajos apstākļos, pārtraucot dabasgāzes piegādi Objektos, ir tiesiska, ir pamats Iesniedzēja prasījumu atstāt bez izskatīšanas, piemērojot Civilprocesa likuma 219.panta pirmās daļas 4.punktu.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto un pamatojoties uz likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 9.panta pirmās daļas 5.punktu, 32.panta pirmo, trešo, ceturto un piekto daļu, 35.¹pantu, 35.⁴panta pirmo un trešo daļu, Civilprocesa likuma 219.panta pirmās daļas 4.punktu,

padome nolemj:

atstāt bez izskatīšanas Iesniedzēja prasījumu, ar kuru lūgts atzīt, ka Atbildētājs ir pārkāpis normatīvo aktu prasības, nekavējoties nepārtraucot dabasgāzes piegādi Objektos pēc Iesniedzēja paziņojuma par dabasgāzes tirdzniecības līguma izbeigšanu.

Saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 35.⁴panta ceturto daļu, ja strīdā iesaistītā puse nav apmierināta ar Regulatora lēmumu par strīda izskatīšanu, tā ar prasības pieteikumu par strīda priekšmetu ir tiesīga vērsties tiesā vai šķīrējtiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā 30 dienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par strīda izskatīšanu, un tiesa vai šķīrējtiesa šādu strīdu izskata pēc būtības.

Lēmums stājas likumīgā spēkā atbilstoši likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 35.⁴panta sestajā un septītajā daļā noteiktajam.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

²⁰ Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2018.gada 27.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-123/2018 17.punkts.

²¹

https://www.tiesas.lv/Media/Default/Admin.tiesu%20spriedumi/Admin.raj.tiesas%20spriedumi/2013/Febru%C4%81ris/15.02.2013/AL_1502_raj_A-01644-13_17.pdf, 11.punkts.